

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-527

13/06/2019

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში შპს „ბულატის“ ფეროშენადნობების წარმოებაზე (სილიკომანგანუმის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით შპს „ბულატის“ მიერ წარმოდგენილია ქ. რუსთავში ყოფილი რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის დამხმარე საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიაზე ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება.

2018 წლის 22 აგვისტოს (წერილი N10778), შპს „ბულატის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო ქ. რუსთავის ტერიტორიაზე ფეროშენადნობების წარმოების საწარმოს (სილიკომანგანუმის საწარმოს) მოწყობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი საკითხები (ბრძანება N2-942; 21.11.2018).

წარმოდგენილი ანგარიშით ფეროშენადნობების საწარმოს მოწყობა იგეგმება ქ. რუსთავში, გაგარინის ქ. #12-ში (ს/კ: N02.07.02.950; 02.07.04.017; 02.07.04.015). საწარმო მოსახლეობისგან დაშორებულია 1500 მეტრით, მდინარე მტკვარი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია 1700 მეტრით. საპროექტო ტერიტორია წარმოდგენილია როგორც ტექნოგენურად სახეცვლილი მიწის ნაკვეთი, სადაც განთავსებულია საწარმოს ძირითადი კაპიტალური შენობა, რომელშიც დაგეგმილია ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესების წარმართვა. ტერიტორიაზე ასევე გათვალისწინებული ოფისის, პერსონალის შენობა, საშხაპეებით, გამაგრებელი ბეტონის ავზის და დაცვის ჯიხურის მოწყობა. საწარმოს ეზოს ზედაპირზე ბეტონის ფილებია განთავსებული, დანარჩენ ტერიტორიაზე ტექნოგენური გრუნტების შრეა წარმოდგენილი. ტერიტორიაზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა არ ფიქსირდება. ტერიტორია შემოღობილია და აქვს დამატებითი სამანქანო გასასვლელი მომიჯნავე საწარმოს სამეურნეო ეზოში. ტერიტორიაზე განთავსებულია ასპირაციული სისტემის ძირითადი ელემენტები და სპეციალური ბუნკერები შესაბამისი

კონვერტით კაზმის მოსამზადებლად. საპროექტო ტერიტორიაზე მრავალწლიანი ნარგავები არ ფიქსირდება.

საწარმოში დაგეგმილია 35 ადამიანის დასაქმება. საწარმოს მუშაობა დაგეგმილია 24 საათიანი გრაფიკით.

საწარმოს წარმადობა წარმოდგენილი პროექტით შეადგენს 4380 ტონა ფეროშენადნობს-სილიკომანგანუმს. აღნიშნული რაოდენობის სილიკომანგანუმის წარმოებისთვის საწარმოს ნედლეულის სახით წლის განმავლობაში ჭირდება: მანგანუმის მადანი - 10293 ტ/წელ; კოქსი - 1839.6 ტ/წელ; კვარცი - 1752 ტ/წელ; 4. დოლომიტი - 876 ტ/წელ; საწარმოო ტექნოლოგიის გათვალისწინებით 1 ტონა სილიკომანგანუმის მისაღებად კაზმის შემადგენლობა შემდეგია: ჭიათურის მადანი 40% - 2350 კგ; კოქსი ფრაქცია 10-25 - 420 კგ; კვარციტი - 400 კგ; დოლომიტი - 200 კგ;

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად განხილულია პროექტის განხორციელების ალტერნატიული ვარიანტები: არაქმედითი ალტერნატივა, სადნობი ღუმელის ალტერნატიული ვარიანტი სხვა ტექნოლოგიური ალტერნატივები, ასევე ტერიტორიის შერჩევის ალტერნატივები.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში ძირითადი ტექნოლოგიური პროცესებისათვის გამოყენებული იქნება არსებული შენობა, სადაც განთავსებული იქნება სადნობი ღუმელი და გადადნობილი, უკვე მიღებული პროდუქციის საწყობი. რაც შეეხება ნედლეულის საწყობს, ის განთავსებული იქნება არსებული შენობის გარე ტერიტორიაზე (250 მ²), ასევე ტერიტორიაზე მოეწყობა წიდის დროებითი საწყობი (300 მ²). პროექტის თანახმად, რომ არ მოხდეს ატმოსფერული ნალექებით (სანიაღვრე) გრუნტის და გრუნტის წყლების დაბინძურება, ნედლეულის და წიდის საწყობის გარშემო, გათვალისწინებულია წყალშემკრები არხის მოწყობა, რომელიც მიერთებული იქნება ბეტონის აუზზე, ზომებით 3x3x2. აღნიშნულ აუზში მოხვდება ნედლეულის სასაწყობო ტერიტორიიდან წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლები. პროექტით, აღნიშნული წყალი აუზში დალექვის შემდეგ გამოყენებული იქნება მტვერდამჭერ სისტემაში დანაკარგების შესავსებად. ტერიტორიაზე გათვალისწინებულია ღუმელის და ტრანსფორმატორის წყლით გაციების ბრუნვითი სისტემის მოწყობა.

ტერიტორიაზე განხორციელდება ნედლეულის შემოზიდვა ავტოთვითმცლელის საშუალებით და მისი დასაწყობება ნედლეულის სასაწყობო ფართზე. შემდგომ ხორციელდება ნედლეულის მადოზირებელ ბუნკერებში განთავსება (მანგანუმის, კვარციტის კონცენტრატი და სხვა მინარევები იყრება შესაბამის მადოზირებელ ბუნკერებში) და კაზმის ორმოში მიწოდება სპეციალური კონვეერის საშუალებით. კაზმი ღუმელს მიეწოდება სპეციალური ამწის საშუალებით, სადაც ელექტრო რკალის მეშვეობით ხდება დნობა 1360° გრადუსზე. აღნიშნული პროცესი ყოველ 2 საათში ერთხელ მეორდება და ხდება ნადნობის ჩამოსხმა. პროდუქციის ჩამოსხმა მოხდება სპეციალურ ჭურჭელში, სადანაც ხორციელდება მისი გაციება, შემდგომ სილიკომანგანუმის დამსხვრევა და დამსხვრეული სილიკომანგანუმი თავსდება სპეციალურ ე.წ ბიგ-ბეგის ტომრებში. ტექნოლოგიურ პროცესის ნაწილს წარმოადგენს ღუმელში დნობისას წარმოქმნილი მტვრის დასაჭერად გათვალისწინებული ასპირაციული გამწოვი სისტემა.

ღუმელი წარმოადგენს ფურცლოვანი რკინისაგან შეკრულ მრგვალ ქვაბისებურ კონსტრუქციას, 60 % მაღალალუმინიანი ცეცხლგამძლე აგურის (შამოტის) და სპეციალური პასტის ამონაგებს.

ელექტროლითონ-სადნობი რკალური ღუმელის მონაცემებია: წარმადობა დღე-ღამეში 12 ტონა, ღუმელის დიამეტრი 4 მეტრი, აბაზანის სიღრმე 0,9 მეტრი; საღუმელე ტრანსფორმატორი 3,2 MVA სიმძლავრის, მოხმარებული სიმძლავრე 2,5 MW-ი.

ასპირაციული სისტემის აღწერა: ღუმელიდან გამოსული აირები ჯერ ხვდება I საფეხურზე ღერძულ ციკლონში, ხოლო შემდგომ II საფეხურზე სველ მტვერდამჭერ-სკრუბერში. დანადგარის წარმადობა შეადგენს – 25000 მ³/სთ.

წარმოდგენილი გზშ-ის თანახმად, ღუმელების კონსტრუქციებისა და ელექტრო ტრანსფორმატორის წყლით გაციების მბრუნავი ციკლის გამოყენებისთვის საჭირო წყლის რაოდენობა სისტემაში შეადგენს 30 მ³-ს ოდენობით, ხოლო დანაკარგების შესავსებად, რომელიც გამოწვეული იქნება წყლის აორთქლებით, მისი რაოდენობა დღე-ღამეში იქნება 0.3 მ³-ის რაოდენობით, ანუ წელიწადში მაქსიმუმ 139.5მ³-ის ოდენობით.

მტვერდამჭერი სისტემისთვის ასევე გათვალისწინებულია ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა. ბრუნვით სისტემაში წყლის რაოდენობა შეადგენს 5 მ³-ს, ხოლო დანაკლისების შესავსებად, რომელიც გამოწვეული იქნება მისი აორთქლებით, დღეში მოსალოდნელია 0.1 მ³, ანუ წელიწადში წყლის ხარჯი საწარმოო მიზნებისათვის იქნება 41.5 მ³/წელ. სულ ჯამური ხარჯი საწარმოო მიზნებისათვის იქნება 181 მ³/წელ.

სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის წყალი გამოიყენება საოფისე შენობაში მოსამსახურეთა მოთხოვნების (პერსონალი 35 ადამიანი) დასაკმაყოფილებლად რომლის რაოდენობა წლის მანძილზე შეადგენს 958.125 მ³/წელ-ში. აღნიშნული სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება განხორციელდება რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის საკანალიზაციო სისტემაში, შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის საწარმოს წყლით მომარაგება განხორციელდება ქ. რუსთავის წყალმომარაგების სისტემიდან. ტექნიკური წყლის აღება მოხდება რუსთავის მეტალურგიული ქარხნიდან შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად საწარმოს ექსპლუატაციაში გაშვების მომენტისათვის, პროექტით გათვალისწინებულია ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები და სამუშაოები.

ფეროშენადნობთა საწარმოების ძირითადი ტექნოლოგიური ნარჩენია წიდა (სილიკომანგანუმის შემცველი წიდა-წელიწადში 14760 ტ) რომელსაც საწარმო გამოიყენებს როგორც მეორად ნედლეულს და მოახდენს რეალიზებას, ვინაიდან გამოიყენება საგზაო მშენებლობაში, ბლოკების წარმოებისათვის და სხვა.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად საწარმოში წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენები განთავსდება საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულ კონტეინერებში და ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილ იქნება ადგილობრივი კომუნალური დასუფთავების სამსახურის მიერ მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. რაც შეეხება საწარმოს მოწყობის და ექსპლუატაციის დროს მოსალოდნელი სახიფათო

ნარჩენების წარმოქმნას, შემდგომი მართვის უფლებით ხელშეკრულების საფუძველზე გადაეცემა შესაბამის უფლებამოსილ კომპანიას.

გზმ-ს ანგარიშის მიხედვით საწარმოში ხმაურის გამომწვევი დანადგარები განთავსებული იქნება ძირითადად დახურულ შენობაში. საწარმოს ინტენსიური დატვირთვისას, ექსპლუატაციის დროს ხმაურის გამომწვევ ძირითად წყაროს წარმოადგენს ღუმელი, ასპირაციული სისტემები და სხვა მოწყობილობა. წარმოდგენილი ანგარიშით, გამოთვლების შედეგად სამრეწველო მოედანზე წარმოქმნილი ხმაურის, (დასახლებული პუნქტი განთავსებულია-1500მ) დასაშვებ ნორმებზე გადაჭარბება მოსალოდნელი არ არის, მიუხედავად აღნიშნულისა პროექტით დაგეგმილია ხმაურის შესამცირებლად საწარმოს პერიმეტრზე დამატებით ხე-მცენარეების დარგვა.

გზმ-ის ანგარიშში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მისი უმთავრესი ასპექტების გათვალისწინებით. იდენტიფიცირებულია საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები: არაორგანული მტვერი, მანგანუმის დიოქსიდი, სილიციუმის დიოქსიდი, ალუმინის ოქსიდი, კალციუმის ოქსიდი, მაგნიუმის ოქსიდი, აზოტის დიოქსიდი, ნახშირჟანგი.

წარმოდგენილ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშს თან ახლავს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში ასახულია ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილია მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. წარმოდგენილი ანგარიშის თანახმად ობიექტის ექსპლუატაციის შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არცერთი მავნე ნივთიერების კონცენტრაცია არ აღემატება ნორმით დადგენილ დასაშვებ მნიშვნელობას ობიექტიდან 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე და არც უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან მიმართებით (1500მ). შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება ზღვრულად დასაშვებ გაფრქვევებად.

გზმ-ის შესაბამის თავებში განხილულია საპროექტო ტერიტორიის გეომორფოლოგია, ტექტონიკა და გეომორფოლოგია, ჰიდროგეოლოგია. ტერიტორია მდგრადობის მაღალი ხარისხით და მდგომარეობის შენარჩუნებით მომავლისთვისაც შეფასებულია როგორც დამაკმაყოფილებელი, ხოლო გრუნტის წყლებით ტერიტორიის გაწყლოვანება 8-9 მეტრის სიღრმიდან იწყება და არ ამჟღავნებდენ აგრესიულობას არც ერთი მარკის წყალშეუღწევადი ბეტონის მიმართ.

ანგარიშში წარმოდგენილია საქმიანობის შედეგად შესაძლებელი ავარიული სიტუაციების აღბათობა და მათი მოსალოდნელი შედეგების შეფასება. ცალკე თავი ეთმობა საქმიანობის გარემოსდაცვით მონიტორინგს, საქმიანობის შეწყვეტას, საწარმოს ლიკვიდაციას და ა.შ..

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის მიზნით სამინისტროში დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, 2019 წლის 11 თებერვალს, ქ. რუსთავის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ორგანოს შენობაში გაიმართა აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ სამინისტროს, შპს „ბულატის“ წარმომადგენლები, შპს „წარმოების ეკოლოგიას“ წარმომადგენელი და მოსახლეობა. ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში მოსახლეობის მიერ წერილობით არ ყოფილა წარმოდგენილი შენიშვნები და კომენტარები დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით.

აღნიშნული გზშ-ს ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე “გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 12-ე მუხლის და ამავე კოდექსის I დანართის 5-ე პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება ქ. რუსთავში შპს „ბულატის“ ფეროშენადნობების წარმოებაზე (სილიკომანგანუმის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციაზე);
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „ბულატმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების, დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „ბულატმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტით სამინისტროსთან შეთანხმებული გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროების, ასევე, აირმტვერდამჭერი მოწყობილობის პარამეტრების დაცვა და, შესაბამისად, დადგენილი ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების შესრულება;
5. შპს „ბულატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე უზრუნველყოს ტექნოლოგიურ ციკლში ჩართული დანადგარების ტექნიკური კონტროლი;
6. შპს „ბულატმა“ ექსპლუატაციის დაწყებამდე უზრუნველყოს ასპირაციულ სისტემაში წარმოქმნილი მტვრის (ნარჩენი) კვლავწარმოებაში გამოყენების შესაძლებლობის შესახებ დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც გათვალისწინებული იქნება მტვრის ნარჩენის წარმოებაში გამოყენების ზუსტი/სრული ტექნოლოგიური პროცესის აღწერა.

7. შპს „ბულატმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე ცხელ და მშრალ ამინდში უზრუნველყოს საწარმოს მიმდებარე ტერიტორიის და საწარმოს ტერიტორიის მორწყვა მტვრის წარმოქმნის შესამცირებლად;
8. შპს „ბულატმა“ საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახალი შემუშავება და სამინისტროსთან შეთანხმება, სადაც გათვალისწინებული იქნება გაფრქვევის წყაროებიდან მავნე ნივთიერებათა ყოველკვარტალური ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები კანონმდებლობის შესაბამისად. ატმოსფერულ ჰაერზე მონიტორინგი განახორციელოს შეთანხმებული მონიტორინგის გეგმის მიხედვით;
9. შპს „ბულატმა“ საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს საწარმოში წარმოქმნილი წიდის მართვის დეტალური ღონისძიებების შემუშავება და სამინისტროში შესათანხმებლად წარმოდგენა;
10. შპს „ბულატმა“ საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის 2015 წლის 4 აგვისტოს N211 ბრძანებით დამტკიცებული, კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის განხილვისა და შეთანხმების წესის შესაბამისად შედგენილი კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმის შეთანხმება სამინისტროში;
11. შპს „ბულატმა“ სამუშაოების დაწყების, დასრულებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს;
12. შპს „ბულატმა“ უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა თვითმონიტორინგი კანონმდებლობით დადგენილი წესით და შედეგების წარმოდგენა სამინისტროში კვარტალში ერთხელ;
13. შპს „ბულატმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „ბულატს“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „ბულატის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. რუსთავის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი